

TRAJNOSTNA ODSLIKAVA ZELENEGA RAZMIŠLJANJA V VRTCU »Otona Župančiča« SLOVENSKA BISTRICA

Vizija našega vrtca je naravnana k sodelovanju vseh, ki smo vpeti v skupno življenje in delo. Ena izmed temeljnih nalog opredeljuje ravnanje v smeri okoljske pravičnosti. Ta navaja, da iz narave vzamemo le najnujnejše ter da živimo trajnostno z upoštevanjem, da naša delovanja vplivajo na okolje in ljudi.

Živimo v času nenehnih sprememb. Naše razmišljanje v smeri trajnostnega razvoja ostaja nespremenjeno že pol drugo desetletje, ko smo pristopili na nacionalni ravni k programu Ekošola kot način življenja. Sodelovanje z različnimi institucijami, ki so usmerjene k trajnostnemu razvoju nam nudijo podporo ter širjenje našega znanja in delovanja.

Z novimi pristopi, ki so odraz sodelovanja z dr. Darjo Piciga iz Državlanske pobude za Integralno zeleno Slovenijo in Ministrstva za okolje in prostor, smo naše delovanje analizirali s tako imenovanim Integralnim modelom. Objavljen je bil kot primer dobre prakse v knjigi Integral Green Slovenia. Naš integralni in trajnostni pristop se kaže v različnih razsežnostih, tako pri vzgoji in izobraževanju otrok, kot pri delovanju v širši skupnosti ter pri izobraževanju zaposlenih.

Rezultat vzgoje za trajnostni razvoj ni le ekološko osveščen človek. Z nizom vrednot, ki jih z načrtnim delom preko otrok širimo na starše, lokalno skupnost, slovenski prostor in izven, obravnavamo tudi vsebine socialnega in integralnega značaja.

V vrtcu se zavedamo, da bodo pravila, ki jih postavimo že v predšolskem obdobju ter jih ozavestimo in razvijamo, spremenila naš jutrišnji dan in našo prihodnost. Razvijamo vrednote, ki so gonilna moč na poti reševanja zastavljenih ciljev. Kakovost bivanja bo zagotovljena, če bo skrb za okolje del našega življenja.

Otroke in starše spodbujamo k zbiranju odpadnega papirja, zamaškov, embalaže in drugega materiala, ki ga lahko predelamo ali v vrtcu še uporabimo pri vzgojnem delu. Povezujemo se s humanitarnimi organizacijami. Z zbiranjem hrane, oblačil, zvezkov in drugih potrebščin pomagamo socialno ogroženim družinam. Z naštetimi dejavnostmi se povezujemo s starši in lokalno skupnostjo.

Robotka Lakotnika so izdelali otroci in je bil razstavljen v nakupovalnem centru v Mariboru.

Z zbiranjem hrane pomagamo socialno ogroženim družinam.

Zgodi se, da se spotaknemo ob finančne težave, ki so pogosto ovira, ko želimo naše znanje, vsebine in ne nazadnje tudi želje spraviti v življenje. Dodatna sredstva smo si že pridobili preko evropskih skladov, donacij in sponzorstev. V eni izmed enot našega vrtca je bila postavljena krušna peč, za katero smo večino sredstev zbrali z donacijami. Tako kot v številnih drugih projektih, smo pri načrtovanju in gradnji krušne peči črpali iz kulturne dediščine našega okolja, ki je bogat vir modrosti za trajnostni razvoj.

Projekt Vrečkica, s katerim smo osvetlili problem plastičnih vrečk, je bil odmeven in finančno podkrepjen s sredstvi evropskih skladov, v sodelovanju z lokalno akcijsko skupino Dobro za nas. V projekt so bili vključeni otroci in njihovi starši iz vseh enot našega vrtca. Vsaka družina je prejela svojo vrečko iz blaga z namenom, da jo uporabljajo namesto plastične. Na vrečkah se je odražala likovna ustvarjalnost otrok. V okviru projekta je vzgojiteljica našega vrtca napisala zgodbo Mesečeve sanje, ki je izšla v slikanici. Prejeli so jo vsi otroci našega vrtca. Vzgojiteljice so s pomočjo zunanjega strokovnega svetovalca pripravile istoimensko lutkovno igro. Projekt je bil predstavljen na Nizozemskem, v Belgiji in pri nas, na Radgonskem sejmu, kot primer dobre prakse.

Krušna peč je center dogajanja za otroke, starše in delavce vrta.

Ustvarjalnost otrok na vrečki iz blaga.

Naše delovanje je usmerjeno k samooskrbi. Igrišča naših enot krasijo vrtovi, zeliščne grede, grmovnice, sadovnjaki, čutne poti in nekatera igrala, katerih načrt so pripravili otroci in vzgojiteljice. Štafeta semen je ena izmed številnih dejavnosti, ki spodbuja samooskrbo in sodelovanje. Otroci skupaj s starši prinašajo v vrtec različna semena. S pomočjo strokovnih delavk vzgojijo mlade rastline, katere posadijo na vrtčevskih gredah, nekaj pa jih poklonijo tudi na vsakoletni prireditvi Vrtec poje in pleše – Štafeta semen. Zavedamo se dejstva, da je ravno predšolsko obdobje tisto, ko ima otrok še posebno moč in vpliv na ravnanje odraslih.

Otroci sodelujejo pri urejanju jedilnega parka.

Čeprav nas obvezuje Zakon o javnem naročanju je za nas zelo pomembno, da v čim večji možni meri nabavljamo živila lokalnih predelovalcev, pa naj gre za meso, sadje, zelenjavo ali med. S tem uresničujemo načelo kratkih verig. S Čebelarskim društvom Slovenska Bistrica smo podpisali tudi listino o sodelovanju.

V letu 2017 smo z Inštitutom za etiko in vrednote Jože Trontelj in Integralno zeleno Slovenijo organizirali posvet Vrednote za trajnostni razvoj. Razpravljali so slovenski strokovnjaki o vrednotah in temeljih za trajnostni razvoj, samooskrbi za zdravo in

aktivno življenje, socialnem in krožnem gospodarstvu, trajnostnem turizmu ter kmetovanju.

Lokalni kmetovalec je predstavil svoje izkušnje ekološkega kmetovanja.

V mesecu septembru preteklega leta smo bili soorganizatorji mednarodne konference Integralno zeleno gospodarstvo za boljši svet – IGE 2018. Z državljansko pobudo za Integralno zeleno Slovenijo, Centrom za integralni razvoj Trans4m iz Ženeve in drugimi institucijami ter organizacijami iz Slovenije, Evrope in Afrike smo se povezali. Razpravljali smo na temo Povezovanje lokalnih in globalnih pogledov na pereče izzive in iskanje integralnih zelenih rešitev. Na konferenci so spregovorili slovenski in tuji strokovnjaki. V nadaljevanju je drugi dan sledila soustvarjalna delavnica.

Dr. Darja Piciga je spregovorila, kako pristop integralnih svetov in integralno zeleno razmišljanje prežemata načrtovanje in delovanje za trajnostni razvoj v Sloveniji in Evropi.

Naš vrtec deluje v 17 enotah, kamor je v 77 oddelkov vpisanih 1300 otrok. Velikost in številčnost strokovnega kadra nam daje možnost, da lahko sodelujemo v številnih projektih in izobraževanjih, ki jih spretno povezujemo s cilji Kurikuluma za vrtce. Senzibilizacija, Etika in vrednote, Varno s soncem, Odgovorno s hrano, Hrana ni za tjavendan, Podnebne spremembe in številni drugi ekološki projekti, so zagotovo usmerjeni k trajnostnemu razvoju. Ozaveščanje o naravnih spremembah je pomembna naloga. Otroke je potrebno naučiti primernega odzivanja na podnebne spremembe. Le tako bodo v kasnejšem obdobju znali poiskati rešitve za življenje v sozvočju z naravo.

V letošnjem šolskem letu smo pristopili k projektu Biotska raznovrstnost. Tim strokovnih delavk bo z načrtovanjem praktičnih metod spodbujal otroke k sodelovanju načrtovanih vsebin. Gre za mednarodno sodelovanje strokovnega kadra iz Slovenije, Latvije, Estonije in Islandije.

Naše delo opazijo tudi drugi. Na spletni strani vrtca so objavljena priznanja za naše delovanje. Načrti in želje po sodelovanju ostajajo. Naj bo naša skupna pot trajnostna odslikava zelenega razmišljanja.

Za Vrtec »Otona Župančiča« Slovenska Bistrica
pripravila Judita Kamenšek, pom. ravnateljice

Slov. Bistrica, januar 2019